

[Ole Bernt Henriksen]

sovjetiske SS-20, SS-4 og SS-5 raketter, mod at NATO undlader at opstille Pershing II og Tomahawk krydsermissiler. De sovjetiske krydsermissiler peger bl.a. på det tæt befolkede danske område, og det ville være en umådelig lettelse, hvis de blev demonteret, fjernet og skrottet – ingen som helst grund til at tvivle om det eller til at undsige den såkaldte nulløsning. Der er grund til, synes jeg, at være mere end almindeligt rystet over Sovjetunionens hurtige og aggressive opstilling af de pågældende raketter.

Mit parti vil kæmpe for, at de bliver fjernet, for vi er modstandere af raketter, og vi vil – det siger jeg for god ordens skyld – efter denne debats afslutning ikke stå som partiet, der i princippet går ind for, at NATO ikke opstiller nogen som helst raketter, mens Sovjetunionen kan have raketter stående og pege imod os. Det er ikke vores holdning, og vi vil meget gerne se partier i dag – det siger jeg med en lille smule ironi – gå ind for en anden holdning, for god ordens skyld, altså den holdning, at Sovjetunionen kan beholde et antal missiler pegende på Danmark.

Jeg skal også for god ordens skyld gøre opmærksom på, at det ikke var USA, der begyndte med som en fuldbyrdet, ubøjelig, ufleksibel beslutning at opstille mellemdistanceraketter i Europa, og at det derfor er fejlagtigt at hævde, at det er vor allierede, De Forenede Stater, vi har problemer med. At hævde det ville være at fordreje kendsgerningerne, og det får man os ikke med til.

Både før og efter i dag har der været og vil der være enighed om, at hverken USA eller Sovjetunionen ville have haft årsag til at forhandle i Genève, hvis forslaget om en nul-løsning var et ultimatum. I selve den kendsgerning, at der skal forhandles, ligger, at resultatet kan blive noget andet end en nulløsning, men hvad dette andet kan blive, ved vi ikke. Det bør ikke blive, at Sovjetunionen som belønning for den eksempelløst hurtige og kupagtige opbygning fortsat kan bevare flere raketter rettet mod Vesteuropa, end Sovjetunionen havde, da NATO, bl.a. med dansk støtte, følte sig tvunget til at træffe den siden og i dag så meget omtalte dobbeltbeslutning.

Men noget mindre end dobbeltbeslutningen vil kunne overvejes, hvis den endelige løsning bringer fremskridt på andre områder. Vi skal nemlig erindre, at hvor gerne vi end

ser alle de sovjetiske mellemdistanceraketter fjernet, så er de dog kun et mindre hjørne af det meget større problem, som spændingen, Sovjetunionens hele internationale adfærd fra Polen til Afghanistan, ustabiliteten og de alt for mange våben i hele verden er og har skabt for menneskene.

Både før og efter i dag har der for det tredje været og vil der være enighed om, at det ville være lykkeligt, hvis forhandlingerne ikke blev en episode, men en proces frem mod, skal vi sige en højere grad af sikkerhed, måske begyndende her, men fortsættende i hele den øvrige verden. Dette indebærer, at en løsning, hvorefter SS-20 raketterne i stedet for at pege på os f.eks. kom til at pege på Japan eller på Kina eller på andre lande, ville være uacceptabel og dermed ingen løsning. Det forudsætter en erkendelse både her og i Sovjetunionen af, at sikkerheden i disse år er blevet udelelig, og det forudsætter en forståelse mellem USA og Sovjetunionen, hvis nye ledelse har vist tegn på at være måske mindre ubevægelig end tidligere ledelser. Vi tror, at det i de kommende år er nødvendigt dels at afprøve den nye sovjetiske ledelses hensigter, dels at fornemme, hvordan den næste ledelse vil bedømme situationen og mulighederne ind i det næste årti. Dette er måske, når det kommer til stykket, vores største opgave.

Sovjetunionen står nødvendigvis over for afgørende ændringer i de kommende år både for sit eget og de andre østeuropæiske landes vedkommende, og disse forandringer kan dårligt undgå at tvinge den til at omvurdere sit forhold, ikke blot på det militære område, til NATO, men også på det økonomiske og det tekniske område, til alle OECD-landene og deres institution. Vi lægger vægt på, at Vesten gør sig tanker om, hvordan Sovjetunionen og vi udvider vores fælles interesser, også økonomisk og social stabilitet, thi det er ikke våbnene, der skaber spænding og frygt, de er blot de frygtelige udslag af dybereliggende strømninger, traditioner og Sovjetunionens forældede holdninger til den øvrige verden.

Endelig har der før og efter i dag været og vil være enighed om, at forhandlingerne om nedrustning ikke skal føres i denne sal eller her i Danmark, men mellem USA og Sovjetunionen, og at vi på enhver måde skal undgå at lægge hindringer i vejen for disse forhand-